

(X 1850458)

II R
3860

Q. D. B. V.

FACULTATIS JURIDICÆ

p. t.

DECANUS
GODOFREDUS

Strauß/

Phil. & J. U. D. Pandect. Prof. Publ.

Potentiss. Elector. Saxon. & Sereniss. Principp.

Anhaltin. Servestan. Consiliarius &c.

Lecturis

Salutem plurimam dicit!

WITTENBERGÆ, Typis MATTHEI HENCKELII, ACAD. TYPOGR.

ANNO dco lxxxiij.

JESU JUVVA!

Nclytum & in omne ævum memora-
bile factum est, quod de Lysimacho
Lib. 15. Cap. 3. Justinus refert: magnò
ipsum animò Regis, veluti Parentis, tu-
lisse contumeliam. Ferocissimo enim
Leoni jussu Alexandri Magni iste subje-
ctus non maledicebat sævissimam sta-
tuenti pœnam nec in occulto criminabatur; Sed pericu-
lo defunctus ipsum non secus ac parentem reverebatur &
generosâ mente atrocem injuriam mussitabat, secutus
egregium illud monitum:

Ames Parentem si æqvus est, si alter, feras.

Qvò stupendò exemplò suò Lysimachus, Ethnicus quamvis,
majestatem Regum sacro sanctam esse, non asseruit tantùm;
sed crudelissimas etiam tyrannorum actiones æqvo tole-
randas esse animo, præclarè monstravit. Censuit idem
apud Cornelium Tacitum Lib. 4. Annal. cap. 8. Marcellus,
bonos scil. Imperatores voto se expetere, qvalescunqve to-
lerare. Et Exemplò pereleganti sententiam hanc illustrat
apud eundem Tacitu Lib. 4. Hist. cap. 74. Petilius Cerialis
his verbis: *qvomodo sterilitatem aut nimios imbres & cetera
nature mala; ita luxum vel avaritiam dominatium tolerate.*
Nam & si impias manus Imperantibus intulerint subditi, iis-
dem facinus non fuisse impune, veteres Annales diligenti
curâ annotârunt. Percussorum Cæsaris ferè neqve triennio
qvemqvam ampliùs super vixisse, neqve suâ morte defun-
ctum

atum esse, Svetonius in Julio cap. ult. autor est. Damnati omnes, alius alio casu perit: pars naufragio, pars prælio, nonnulli semet eodem illo pugione, quo Cæsarem, violaverunt. Pariter Galbæ quantumvis hostis interfectores omnes conquiri & interfici iussit Vitellius, nec minus Pertinacis percussores capitali supplicio Severus damnavit. Ut taceam reliqua. Sicut verò ex modò dictis apprimè patet, Regnantium capita ipsis etiam Ethnicis, solo naturæ lumine præeunte, inviolabilia fuisse: ita obsequium istud & reverentiam exactiùs delineat sacer Codex; cuius quidem sententias adducere in medium, in præsens nec vacat, nec attinet. Fecerunt id alii, qui genuinam majestatis causam elicuerunt & firmarunt, qui Joanni Milto Regicidium Anglicanum in hoc seculo perpetratum propugnanti aliisque antea Monarchomachis masculè se opposuerunt. Quamvis vero Reges etiam degeneres ac in vitia ruentes solio haud deturbandos, vel plane occidendos esse, omnes qui Christianorum titulum præferunt, sacrum autoritate literarum convicti, facilè dederint, nihilominus non desunt, qui exceptiones hanc in rem commisci adhuc præsumunt. In quorum numero Johannes Jacobus Wissenbachius quoque collocandus venit: Si quidem ille Disputat. 4. ad Pandect. part. 1. §. 14. ita commentari non veretur: *Princeps Legibus solutus est, L. Princeps 31. de LL. Legibus scil. civilibus: Divinis, naturæ, Gentium, & regni fundamentalibus (in quas inaugurationis tempore juravit) arctissimè obstringitur. Princeps populi gratiâ est, non populus propter Principem. Non ego quidem suaserim, pergat ipse, ut populus in Principem facilè arma sumat, monet enim Apostolus etiam Dominis δυσκόλοις parendum esse. Sed sanè si calcatis istis Legibus veram affligat religionem, si regni fundamenta, omnibus modis evertere*

);(2

cone-

conetur, si in subditos & corpora & bona sæviat, omniumq;
adeò scelerum immanitate se polluat, ille jam non δύσκολος
solum; sed pene & utiq; exercitio Tyrannus est, & non omnino
injusta præbet populo causam, adversus injustam vim se tuen-
di. Euge quàm bella prima Wissenbachii illatio est: Princeps
divinis, naturæ, Gentium & regni fundamentalibus ob-
stringitur Legibus, ergo si iisdem contravenerit, subditis re-
sistendi eidem potestas conceditur! Unde verò hanc illi
habent? Neque enim Regi majestatem populus dare cen-
sendus est, nec imperium personæ applicat; sed personam
potius imperio, quod conferre, scil. destinavit Deus per-
sonæ mediante populo electæ. Atque hinc soli peccant
Deo Reges, eiq; rationes reddere tenentur. Solus ille
in hos jurisdictionem habet & exercet. Solus castigat,
punit, deponit. Non firmitus; sed elumbe æquè sequens
Wissenbachii argumentum est, Principem populi gratiâ
esse constitutum non vice versa: ex quo hunc illi superio-
rem esse, idem procul dubio arguere satagit. Propter pu-
pillum enim etiam tutor: propter discipulum Præceptor,
& propter ægrotum medicus constituitur & accersitur, quis
tamen hos illis inferiores esse unquam dixerit? Dum
porrò casus enumerat Wissenbachius, quibus resistere, Im-
peranti queant subditi, iterum nihil agit & fallit eximiè.
Quamvis enim spernat divinas leges, violet conventiones
ante à se initas, religionem veram affligat, Regni funda-
menta pessundare conetur, in subditorum bona & corpo-
ra sæviat, omniumq; adeò scelerum immanitate se pol-
luat Princeps; nullo tamen inde jure populus iudex eva-
dit, nec ullibi executor à Deo contra Principem constitu-
tus legitur. Atqui & falsam intrudenti, veramq; profliganti
religionem Tyranno cedendum potius & exilium,
eli

eligendum, quam armis resistendum esse, ipsi nostri Lu-
therum secuti docent Theologi. In summa contra re-
gnantium monstra unicum præscriptum remedium pati-
entia est. Gravia & nostro scopo admodum congrua sunt
verba Celeberrimi Dn. Ordinarii nostri Zigleri, quæ Exercit.
7. circa Regicidium Anglican. pag. m. 153. habet & ita sonant:
*Sit sanè Princeps libidinosus, sit adulter, sit homicida, ra-
ptor improbus, incendiarius, luxuriosus, prodigus, contem-
ptor, Dei, apostata, sacrilegus, innocentis sanguinis effusor,
fœdisfragus, tributorum exactor iniquissimus, quid hoc ad
Te, cui subditi partes à Deo date sunt? Subditorum non
est, nedum fidelium, ob edicta quædam & privilegia minus
observata in Principem suum insurgere, Imperii jugum ex-
cutere, regni quietem turbare, exercitus conscribere, copias
cogere, urbes munitionibus obvallare: Sed si quid gravius in-
cumberet, ferendum, precibus apud DEum, Supplicationi-
bus apud Regem enitendum est, ut fiat levius: obsequio & fi-
de demerendi sunt animi eorum, qui clavo assident. Non
enim cujuslibet libidini subjacet sacrosancta Principis maje-
stas, neq; fas est filio, violare Patrem, etiamsi omnibus sup-
plicis fuerit dignissimus, quandoquidem nulla impietas
vel scelus tantum sit, quod parricidio vindicari debeat.
Hæc, Ille. Interim ista quidem suo stare talo, ut ut plurimi
concedant; tamen sunt haud pauci, qui obloqvendi & re-
nitendi copiam faciunt subditis tum, quando eandem sub
regni initium hisce ipsi permiserint Imperantes. Quam qui-
dem clausulam adjectam commissoriam appellare, non-
nullis placet ejusq; tenorem Regis judicationem & deposi-
tionem, si iverit contra, involvere, rationibus bene multis
evincere conantur. In Principis scilicet arbitrio esse, num
certo in casu obedientium judicio cervicem submittere ve-
lit. Injuriam volenti fieri nullam. Quemlibet juri pro se in-
trodu-*

troducto posse renunciare. Et pacta sanctè etiam à Prin-
cipe servanda esse. Quinimo fidem datam violanti ean-
dem pariter impunè frangi. Clausulam istam salutarem
Imperii ipsius collationi adjectam supervacaneam esse non
debere: quin potius istius vim eximie restringere & limi-
tare. Continere ipsam casum, quò populi potestas ha-
ctenus sopita se exerat iterum & adversus imperantem eva-
dat efficax. Neque obsequium nec reverentiam exigi ul-
terius posse à subditis, quàm ipsi promiserint. Pristinæ
potius libertati restitutos destituere & deponere posse Re-
gem, qui contraveniendo fidei datæ indignum se ipsum im-
perio fecisset. Sed clausulæ istius vim electioni Regis an-
nexam ad judicandi & deponendi potestatem haud per-
tingere, omnino quidem existimamus, sed tueri senten-
tiam istam ac deducere ulterius meritò supersedemus: Si-
quidem partes hæc occupabit Candidatus noster, Vir Ju-
venis Clarissimus AUGUSTUS COSELIUS, Witteber-
gens. conscripta super themate illo oratione inaugurali.
Potius ergò est ut hic abrumpamus & de Parentibus, stu-
diorum cursu, vitaque ante acta ejusdem Candidati ex hoc
loco nonnulla more Majorum commemoremus. Lu-
cem aspexit primùm Noster hic Wittebergæ die 1. Mart.
Anno M. DC. LII. Patre Viro Nobilissimo & Excellentissi-
mo DN. HENRICO COSELIO, à Pezlinovez, Jcto dum
viveret, per celebri, in Academia hæc Antecessore optimè
merito, Curia Electoralis, Scabinatus, & Facultatis nostræ
Assessore gravissimo, Senatoris quondam in nova Praga e-
jusdem nominis, ut & Reipubl. istius Syndici tum quoque
tertii Ordinis Supremorum Censuum Præfecti Filio, & Ma-
tre Lectissima femina, ELISABETHA, celeberrimi undi-
quaque Viri Dn. Augusti Buchneri, Eloquentiæ & Poës. hic
quoque loci Professoris, Filia nati majori genitus. Qui quidem

Pa-

Parentes parvulum in pietatis pariter ac primarum literarum elementis erudiendum privatis tradiderunt Præceptoribus. Sed Patrem præmatura, proh dolor! infanti adhuc præripuerunt Fata. Matris ergò solius curæ, satis sollicitæ, relictus Noster bonæ de se multum dedit spei. Jactis domi porrò lingvæ Latinæ rudimentis in ludum provincialem Grimmensem deportatus & per integros sex annos ibidem commoratus in Latina pariter & Græca literatura non exigua fecit spatia. Logicæ & Rhetoricæ quoque initia hausit, Clarissimorum Viror. Dn. Johann. Schutzi, istius Scholæ Rectoris, & Dn. M. Justi Godofredi Rabneri, tum temporis Conrectoris informatione potissimum usus. Habitâ quoque istic loci oratione unâ vel alterâ & valedictoria demum discessit ac in Patriam hanc Academiam Anno M. DC. LXXII. redux animum primò ad Philosophiam Moralem, quam vocant, gnaviter appulit. Ducem hac parte potissimum sibi elegit Amplissimum & Excell. Virum Dn. Christianum Köhrenssee / Phil. Pract. Prof. Publ. Affinem, Collegam ac Compatrem nostrum plurimum honorandum sibi elegit, cujus Collegiis quoque privatis ad Hugonem Grotium de Jure Belli & Pacis, & ad Gvilielmum Grot. de Princip. jur. Naturæ &c. sedulus interfuit. Tum quoque sub ejusdem Præsidio Disputat. de Obligatione civis erga civitatem proprio Marte conscriptam publicè, Auditorio applaudente defendit. Inter hæc Jurisprudentiæ studium aggressus Affini optimo Dn. Michaëli Friderico Lederero, J. U. D. & Inst. Jur. Prof. Publ. &c. quondam celeberrimo Institut. privatim Interpretanti operam dedit. Isto autem beatè defuncto laudabilem alias visitandi Academias impetum cepit. Francofurtum ergò ad Viadrum Ao. M. DC. LXXV. præoptavit ac petiit, ibidemque Viros Magnif. ac Jure Consultissimos Dn. Johannem Fridericum Rhetium, tunc temporis Facult. Jur. Ordinarium ac Antecessorem famigeratissimum, nunc verò Sereniss. Electoris Brandenburg. Consiliarium intimum, nec non Dn. Samuellem Stryckium, Jctum & jam Facultatis illic loci Juridicæ Ordinarium audivit, eorumque Collegia, Juridica tam Lectoria, quam Disputatoria indefessò studio frequentavit. Annis uno vel altero

ibi

Q4 TH 260

ibi peractis Wittebergam iterum se contulit ibiq; Nobiliss. ac Generosus Juvenis Joh. Christophorus Brand de Lindau, fidei & institutioni ejusdē traditus eaqve provincia per quatuor & quod excurrit annos ita functus Coselius est, ut in istum multum inde redundaret utilitatis. Interea temporis tamen nec sibi ipsi defuit Noster; sed Jctorum Scholas cum publicas tum privatas per istud temporis spatium assiduè visitavit ac præprimis Viris Magnif. Nobiliss. Consultissimis ac Excellentissimis, Fautoribus Collegis, Compatribus Affinibus atqve Amicis honorandis admodum ac colendissimis, Dn. WERNERO THEODORO MARTINI, p. r. Academiae Rectori, Disputationes Joachimi Schnobelii feudales: Dn. Caspari Ziglero, Facult. nostrae Ordinario venerando, Joachimi Stephani Compendium Juris Canonici: Dn. Wilhelmo Lysero, ipfas feudorum consuetudines: Dn. Joachimo Nergero; b. m. Excell. Dn. Struvii Jurisprudentiam, Romano-Germanicam forensē & mihi Examen Juridicum Scotani intra privatos parietes interpretantibus toto adfuit animo. Tum quoqve Dissertationem Juridicam de Successione Hergewettæ, Geradæ aliarumqve rerum mobilium ipse elaboravit, ac me Præside in hac Academia mense Majo Anno M. DC. LXXVIII. publicè habuit, & in Cathedra jam tum temporis laudabiliter stetit. Absolutò ita studiorum cursu, de præmio, summis nempe in utroq; Jure honoribus consequendis, meditari cepit. Quapropter literas non ita pridem petitorias Collegio nostro obtulit, quod quidem lubens annuit æ qua postulanti. Ad tentamen, quod vocari solet; admissus ita in propositis controversiis ac dubiis discutiendis se exhibuit, ut dignum unanimi consensu judicaret ad reliqua specimina subeunda idem Collegium nostrum. Crastinâ ergò die, DEO dante, in Auditorio Jct. horâ IX. matut. de Clausula istâ commissoria electioni Regis annexa verba facturus Candidatus noster in concionem more consveto prodibit: à meridiè autem horâ III. pomerid. L. in tribus r. ff. de Judic. lectione cursoria in eodem loco publ. exponet. Ut verò Orationi isti solenni Rector Magnificus, Patres Academiae conscripti & reliqui Jurisprudentiæ aestimatores nec non cives nostris in universum omnes adesse haud dedignentur, eâ quâ decet & reverentia & humanitate oro rogoqve. P. P. sub Sigillò Jurid. Facultatis Dominicâ XVII. post Festum Trinit. die 30. Septemb. Anno M. DC. LXXXIII.

1

Went

110

UVA!

in omne ævum memora-
est, quod de Lyfimacho
3. Justinus refert : magnô
Regis, veluti Parentis, tu-
eliam. Ferocissimo eni m
lexandri Magni iste subje-
ledicebat savissimam sta-
iminabatur ; Sed pericu-
parentem reverebatur &
iam mussitabat, secutus

st, si alter, feras.
machus, Ethnicus quamvis,
esse, non asseruit tantum;
rum actiones æquo tole-
nstravit. Censuit idem
Annal. cap. 8. Marcellus,
petere, qvalescunqve to-
ententiam hanc illustrat
cap. 74. Petilius Cerialis
*at nimios imbres & cetera
iam dominatium tolerate.*
bus intulerint subditi, iis-
eteres Annales diligenti
esaris ferè neqve triennio
neqve suâ morte defun-
ctum

